

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

KOLPINGO KOLEGIJOS
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
TVARAUS VERSLO VADYBA
VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. Prof. dr. Rytis Krušinskas (grupės vadovas), *akademinės bendruomenės atstovas*;
2. Doc. dr. Žaneta Kavaliauskienė, *akademinės bendruomenės atstovė*;
3. Mantas Gutauskas, *akademinės bendruomenės narys, studentų atstovas*.

Vertinimo koordinatorius – dr. Ona Šakalienė

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Tvaraus verslo vadyba
Studijų krypčių grupė (-ės)	Verslo ir viešoji vadyba
Studijų kryptis (-ys)	Vadyba
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė 3 metai, iššęstinė 4 metai
Studijų programos apimtis kreditais	180 kreditų
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Verslo vadybos profesinis bakalauras

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	5
2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS	5
2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS	8
2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA	11
2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS	13
2.5. DĖSTYTOJAI	15
2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	17
2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS	18
III. REKOMENDACIJOS	20
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINMAS	22

I. IŽANGA

Ketinamos vykdyti pirmosios profesinio bakalauro studijų pakopos *vadybos studijų krypties* programą „*Tvaraus verslo vadyba*“ (toliau - TVV), numatomą įgyvendinti VšĮ Kolpingo kolegijoje, (toliau – Kolegija) vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti programos kokybės analizę, įvertinti turimus materialinius ir nematerialinius išteklius, reikalingus šios programos įgyvendinimui, pateikti rekomendacijas dėl galimų tobulintinų programos sričių. Ketinama vykdyti *vadybos studijų kryptis* yra nauja Kolegijoje.

Vertinant TVV programą buvo remiamasi Kolegijos pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu, jo priedais ir 2023 m. kovo 24 d. vykusio ekspertų komandos susitikimo su Kolegijos atstovais, programos rengėjais, dėstytojais ir socialiniais partneriais rezultatais.

Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo ketinamos vykdyti studijų programos aprašo ir jo priedų nagrinėjimo. Programą vertinant buvo vadovautasi šiais pagrindiniais teisės aktais:

- BENDRIEJI STUDIJŲ VYKDYMO REIKALAVIMAI (patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168);
- EKSPERTŲ DARBO ORGANIZAVIMO APRAŠAS (Patvirtintas studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149)
- KETINAMŲ VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMŲ VERTINIMO METODIKA (patvirtinta studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149);
- STUDIJŲ IŠORINIO VERTINIMO IR AKREDITAVIMO TVARKOS APRAŠO, VERTINAMOSIOMIS SRITIMIS IR RODIKLIAIS (patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. gruodžio 20 d. įsakymo Nr. V-1535 redakcija);
- Kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

Rengiantis vizitui į Kolegiją, 2023 m. kovo 20 d., tarpininkaujant SKVC, „Zoom“ platformoje įvyko nuotolinis ekspertų susitikimas, kur buvo aptarti pirminiai ekspertų pastebėjimai, iškilę klausimai ir vizito planas.

2023 m. kovo 24 d. vyko fizinis ekspertų grupės vizitas į Kolegiją. Vizito pabaigoje Kolegijos atstovai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės apibendrinančiais pastebėjimais.

Pirmines išvadas (projektą) ekspertų grupė pateikė 2023 m. balandžio mėn. kurios buvo išsiųstas Programos rengėjams susipažinti ir taip pat buvo pateiktas siūlymas Programą pataisyti, papildyti, pateikti planuojamas veiklas per 10 darbo dienų. 2023 gegužės mėn. 17 d. sulaukus Programos rengėjų atliktų pakeitimų, ekspertų grupė įvertino atliktus pakeitimus ir pagal tai papildė Programos vertinimo išvadas. Galutinės išvados SKVC buvo pateiktos 2023 m. birželio mėn. 2 d.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties visuomenės ir (ar) darbo rinkos poreikiams (egzilio sąlygomis veikiančiai aukštajai mokyklai netaikoma) įvertinimas.*

Pateiktame ketinamos vykdyti studijų programos apraše yra akcentuojama tvarumo reikšmė. Apraše teigiama, kad programą baigę absolventai įgis ne tik bendrus vadybos, ekonomikos, marketingo ir apskaitos pagrindus, bet gebės koordinuoti verslo struktūroje dirbančių profesionalų darbą, orientuotą į tvarių idėjų realizavimą bei geresnę visų žmonių gyvenimo kokybę. Apraše minimos, apžvelgtos įvairios strategijos, suponuoja tvaraus ekonominio augimo, inovacijų skatinimo bei tvaraus verslo vadybos specialistų poreikį. Apraše išskirtas reikšmingas akcentas yra tai, jog tvarumas yra vienas iš pagrindinių verslo transformacijos veiksnių, sukuriančių pagrindą etiškai veiklai, įmonės socialinei atsakomybei, aplinkos ir jos išteklių tausojimui, kas tampa pamatu kurti naujus ar tobulinti esamus produktus ir paslaugas, formuoti prioritetus investicijoms, o taip pat informuoti visuomenę apie vykdomas veiklas, tokiu būdu skleidžiant gerąją, tvarumo principų diegimo patirtį. Tvaraus verslo vadybos studijų programos specialistų poreikio tyrimas parodė, kad didžioji dalis jau esamų socialinių partnerių mielai priimtų į praktikas ir TVV studijų programų studentus. Kaip geroji praktika gali būti įvardinama tai, jog savarankiškai neradusiems praktikos vietos studentams bus siūlomos praktikos vietos, kreipiantis į Kolegijos socialinius partnerius. Kolegija kaupia ir vertina grįžtamąjį ryšį iš įmonių ar organizacijų tam, kad būtų identifikuotos problemos, susijusios su praktikantų veikla ir / ar sėkmės atvejais.

Suformuluotas studijų programos tikslas – parengti aukštos kvalifikacijos verslo vadybos specialistus, gebančius realizuoti tvaraus verslo idėjas, savarankiškai ir kūrybiškai planuoti, organizuoti bei vystyti verslo įmonės veiklą, tirti ir analizuoti verslo aplinką, panaudojant šiuolaikinius mokslo pasiekimus ir technologijas, įgyvendinant tvarius ekonominius, socialinius bei aplinkosauginius tikslus. Suformuluotas tikslas yra ambicingas ir apimantis daug reikalingų šiuolaikiniam specialistui kompetencijų. Apraše įvardinama, jog ketinamoje vykdyti studijų programoje bus siekiama suteikti išsilavinimą, sudarantį sąlygas studentams įgyti žinių apie įmonių, institucijų ir kitų socialinių sistemų valdymą ir vystymą bei įgūdžius, leidžiančius konstruktyviai taikyti įgytas žinias profesinėje veikloje. Studijų programa ir jos eigoje įgytos žinios suteiks studentams galimybes pasirinkti tinkamus tyrimų metodus ir priemones, išugdyti gebėjimą spręsti teorines ir praktines vadybos problemas, būti pasirengus nuolat tobulėti, mokantis visą gyvenimą. Apraše nurodoma, kad studijas pasirinkusieji bus orientuojami dirbti besiplėtojančioje arba augti pradedančioje tvaraus verslo organizacijoje, kur įgytas žinias ir įgūdžius galės orientuoti tvarių idėjų realizavimui, geresnės žmonių gyvenimo kokybės užtikrinimui. Tai atitinka šiuolaikines verslo vystymosi aktualijas, kuomet tvarumo dimensija tampa, iš esmės, horizontalia, t.y. visuotinai suprantama ir priimtina daugelyje sričių.

Atsižvelgiant į tai, galima teigti, jog tvarumo dimensijos svarba ir jos sąsajos su programos tikslų, studijų rezultatų dedamosiomis ir visos darbo rinkos poreikiais yra išryškinta. Tačiau šie poreikiai atspindi visuotines tvaraus vystymosi tendencijas, kurios atskirose darbo rinkos institucijose pasireiškia skirtingai, todėl programos specifinių komponentų - programos išskirtinumo nuo klasikinius vadybos, ekonomikos, marketingo, apskaitos pagrindus suteikiančių, tvarumo dimensiją kuriančių mokymo dalykų (pavadinimų bei jų turinio), išryškinimas bei sukurtas tvirtas ryšys su savo socialiniais partneriais tampa svarbiu siekiu programos turinio vystymui. Turinio vystymas turėtų atsispindėti ne tik „tvarumo“ ar „darnumo“ sąvokų panaudojimu dalykų pavadinimuose, tačiau ir šių specifinių suteikiamų žinių atspindėjimu programos dalykų aprašuose.

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitikties institucijos misijai, veiklos tikslams ir strategijai įvertinimas.*

Kolegijos strateginiame veiklos plane numatytose veiklose akcentuojama *eco* - mąstymo svarba, tvaraus verslumo ugdymo principų palaikymas ir skatinimas, verslo socialinės ir ekologinės atsakomybės principų diegimas. Tai leidžia teigti, jog ir ketinama vykdyti tvaraus verslo vadybos programa galėtų prisidėti prie Kolegijos strateginių tikslų įgyvendinimo.

Kolegija palaiko glaudžius bendradarbiavimo ryšius su socialiniais partneriais. Programos apraše taip pat yra akcentuojamas ir šiuolaikinių darbdavių pozicija, jog ateities verslo įmonės veikimo ir išlikimo konkurencinėje kovoje sėkmė yra sunkiai matoma be tvarumo dedamųjų integracijos.

Pasigendama detalesnio ketinamos vykdyti studijos programos tikslų, rezultatų arba turinio palyginimo su Lietuvoje ar užsienio šalyse vykdomomis panašiomis *vadybos studijų krypties* programomis. Programos aprašo rengėjams rekomenduojama koreguoti programos aprašą pagrindžiant programos turinio faktinį unikalumą, lyginant su bazinėmis *vadybos studijų krypties* programomis, vykdomomis kitose šalies kolegijose.

- *Programos atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimas.*

TVV studijų programa parengta vadovaujantis apraše įvardintais teisės aktais, vidiniais studijas Kolegijoje reglamentuojančiais dokumentais, atliepiant Kolegijos misiją bei strateginius veiklos tikslus. Pateiktame ketinamos vykdyti studijų programos apraše TVV programos sandara atitinka studijas reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Studijų programos trukmė yra 3 metai (6 semestrai) studijuojant nuolatine studijų forma ir 4 metai (8 semestrai) studijuojant ištemptine studijų forma.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016-12-30 įsakymu Nr. V-1168 „Dėl bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2021-11-16) krypties koleginių studijų praktika turi sudaryti 30 proc. Ketinamoje vykdyti TVV studijų programoje 39 proc. programos turinio sudaro praktinis rengimas ir profesinės veiklos praktika. Programos apraše pagrindžiama programos

pavadinimo, numatomų studijų rezultatų, programos turinio ir ketinamos suteikti kvalifikacijos dermė. Tačiau atkreiptinas dėmesys į dalykų turinio, susijusio su tvarumo dedamąją, išryškinimą

Apibendrintai galima konstatuoti, kad programos struktūros parametrai studijų programos tikslas, numatomi studijų rezultatai ir programos sandara atitinka koleginiams vadybos krypties studijų programoms nustatytus reikalavimus.

- *Programos studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodų suderinamumo įvertinimas.*

Sveikintina, kad ketinamos vykdyti studijų programos studijų rezultatų sąsajos su studijų dalykų rezultatais bei mokymo (-si) ir studentų pasiekimų vertinimo metodais ir kriterijais pateikiamos kiekvieno dalyko apraše. TVV studijų programoje numatyta pakankama pagrindinių mokymo(si) metodų įvairovė. Parenkami įvairūs vertinimo metodai skirtingiems atsiskaitymams. Galutinį pažymį sudaro dalyko programoje nustatytos kaupiamojo vertinimo sudedamosios dalys, pvz. tarpiniai atsiskaitymai, savarankiški darbai, egzaminas, kurių procentinė išraiška nustatoma studijų dalyko programoje. Galutinis teigiamas įvertinimas studentui įrašomas tik tuo atveju, kai visos kaupiamojo vertinimo sudedamosios dalys yra įvertintos teigiamai.

Apraše numatyti tinkami pagrindiniai studijų rezultatų pasiekimo vertinimo metodai: atvirų ir uždarų klausimų testas, atvejų analizės, situacijų analizės, praktinės užduotys raštu, pratybos, rašto darbų rengimas ir pristatymas, veiklos refleksijos, savirefleksijos, individualus ar grupinis projektas ir jo gynimas, praktikos ataskaitos, probleminių užduočių atlikimo vertinimas.

Studijų programoje pateikti moduliai, kurie atspindi tvarumo dedamąją: *Tvarios gamybos vadyba, Inovacijų ir tvarių projektų valdymas, Profesinės veiklos praktika III (Tvaraus verslo vadybos praktika įmonėje), Darnios plėtros strategijos, Tvaraus verslo statistika, Tvarūs finansai ir investicijos*. Šių modulių pavadinimuose aiškiai matomas akcentas į tvarumo dedamąją, tačiau pateikiamuose dalyko aprašuose ir vizito į aukštąją mokyklą diskusijos eigoje, „tvarumo“ aspektas yra išskiriamas per pavyzdžius bei taikomumo pateikimą besimokantiems. Šiuo atveju kritiškai svarbia tampa programos modulių dėstytojų kompetencija ir patirtis dėstomoje tematikoje bei sukauptos žinios, atliepančios tvarumo dedamosios integraciją.

Ekspertų grupė konstatuoja, kad programos rengėjai apraše susiejo programos tikslą ir studijų rezultatus, užtikrinant programos išskirtinumą ir studijų tikslo dermę su numatomais studijų rezultatais.

- *Programos dalykų (modulių) visumos, užtikrinančios studento nuoseklių kompetencijų ugdymą(-si) įvertinimas.*

Apraše studijų programos modulių visuma, nuosekliai studijuojančių kompetencijų ugdymui yra pakankama. Be programos apraše įvardintų bendrųjų studijų dalykų, studijų krypties dalykų ir studijų krypties praktinius įgūdžius ugdančių dalykų studentai turi galimybę laisvai

pasirinkti 2 studijų dalykus (10 kreditų) iš Kolegijos pateikiamo laisvai pasirenkamų dalykų sąrašo. Rengiant baigiamąjį darbą, studentui numatyta galimybė pademonstruoti studijų metu įgytas teorines ir praktines žinias individualiai pasirinkta tema.

- *Galimybių studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus įvertinimas.*

Kolegijoje studentams suteikiama galimybė studijuoti pagal individualų studijų grafiką, nors šia galimybe pasinaudoja tik sąlyginai nedidelė dalis studijuojančiųjų. Individualus studijų grafikas reglamentuoja studijuojamų dalykų išsidėstymą laike, atsiskaitymo formas ir tvarką, konsultacijų skaičių ir laiką, įvertinimo formą ir tvarką, sesijos pradžios ir pabaigos datas. Studentas, norintis užsiėmimus lankyti laisvu grafiku, kreipiasi raštišku motyvuotu prašymu į Kolegijos direktorių, papildomai pateikdamas suderintą su kiekvieno dalyko dėstytoju individualų užsiėmimų lankymą

Kolegijos studentams, turintiems specialiųjų poreikių, sudaromos sąlygos, užtikrinančios studijų kokybę ir socialinę įtrauktį. Apraše minima, jog studentai, dėl negalios turintys ribotas galimybes atvykti į Kolegiją, gali studijuoti nuotoliniu būdu, bendrauti su dėstytojais ir bendramoksliais virtualioje mokymosi aplinkoje, naudodami vaizdo konferencijų sistemą arba el. paštu. Visgi ketinamoje vykdyti studijų programoje galėtų būti identifikuota – ar yra studijų dalykų, kurių studijavimas nuotoliniu būdu yra sudėtingas (pvz. *Tvaraus verslo procesų praktika įmonėje*) ir tokie studijų dalykai organizuojami tik „gyvai“.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Studijų sistema yra gerai formalizuota;
2. Studijų programos struktūra bei planuojamas turinys yra atliepanti strateginius Kolegijos siekius ir darbo rinkos vystymosi tendencijas;
3. Sistemos veikimui reikalingi procesai ir jų aprašai yra parengti ir įgyvendinami;
4. Sudaromos geros galimybės studentų individualiam studijavimui, studentų su specialiais poreikiais įtraukimui.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Programos apraše nepakankamai pagrįstas Programos turinio aktualumas ir unikalumas lyginant su Vadybos studijų krypties programomis, vykdomomis kitose šalies kolegijose;
2. Studijų modulių pavadinimuose esanti „tvarumo“ dedamoji yra realizuota, tačiau studijų, susijusių su „tvarumu“, modulių aprašuose dominuoja klasikiniai apibūdinimai, kurie neparodo programos išskirtinumą;
3. Absolventų būsimų kompetencijų unikalumas bei išskirtinumas turėtų būti labiau pagrįsti.

2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SAŠAJOS

- *Aukštosios mokyklos vykdomos mokslo (meno) veiklos lygio pakankamumo su studijų kryptimi susijusioje mokslo (meno) kryptyje įvertinimas.*

Kolegijoje taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) veikla vykdoma vadovaujantis galiojančiais įstatymais. Taikomąją mokslo veiklą ir eksperimentinę plėtrą reglamentuojantys teisės aktai ir vidaus dokumentai yra patalpinti Kolegijos informacinėje sistemoje bei tinklapyje. Kolegijos strateginiame veiklos plane 2021-2023 m. viena iš prioritetinių veiklų įvardyta MTEP plėtra, siekiant prisidėti prie Kauno regiono ir visos šalies darnios raidos. Vadybos studijų krypties TVV ketinamoje vykdyti studijų programoje didžioji dalis dėstytojų jau dėsto Kolegijos kitose studijų kryptyse esančiose programose (Ekoturizmas, Transporto logistika, Socialinio darbo vadyba, Vaiko gerovė ir socialinė apsauga), todėl jų mokslinė produkcija yra labiau susijusi su turima dėstytojų kvalifikacija ir sukaupta patirtimi įgyvendinant minėtas programas.

Apraše teigiama, jog Kolegija pasirengusi suburti šios (darnaus vystymosi, tvarumo) krypties profesionalus ir plėtoti taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą orientuotą į tvaraus verslo vadybos problemas.

Apraše minima, kad remiantis strateginiu veiklos planu (2021 – 2023 m.) Kolegijoje taikomieji moksliniai tyrimai vykdomi šiose kryptyse:

- socialiai atsakingas verslas ir tvarus augimas nuolat kintančioje visuomenėje;
- socialinis ir pilietinis dalyvavimas šiuolaikinės visuomenės kontekstuose.

Taikomieji moksliniai tyrimai Kolegijoje numatyti strateginiuose dokumentuose bei planuojami sudarant dėstytojų individualius metinius veiklos planus ir juos integruojant į studijas ir taikomojo mokslo kryptis koordinuojančių Centrų (Socialinės gerovės bei Ekonomikos ir verslo) metinius veiklos planus. Kolegijoje kiekvienas tyrėjas atsako už vykdomą tyrimą bei rezultatų publikavimą. Apraše minima, kad institucijoje siekiama, kad vykdomų mokslinių tyrimų tematikos artimai sietųsi su dėstytojų dėstomais dalykais. Plėtojant tarptautinę partnerystę, studijų krypties tyrėjai atlieka užsienio įmonių atitinkamos veiklos tyrimus. Numatyta, kad ir Vadybos studijų krypties mokslininkai įsitrauks į šią veiklą.

Apibendrinant, galima teigti, jog ketinamos vykdyti studijų programos atžvilgiu esamos mokslo veiklos, iš esmės, yra pradinėse stadijose ir apraše atsispindi, kaip artimiausio laikotarpio planai. Todėl galima konstatuoti, kad Kolegijos mokslo darbuotojų (dėstytojų) įdirbis rengiant ir publikuojant mokslo darbus vadybos srityje, įvertinant numatomą tvarumo dedamosios išryškinimą programos dalykų turinyje, yra nepakankamas ir tai yra ribojančiu veiksniumi kokybiškam naujos Vadybos krypties studijų programos vykdymui.

- *Studijų turinio susiejimo su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais įvertinimas.*

Kolegijoje, atliepiančią Kolegijos misiją, plėtojamos taikomaisiais moksliniais tyrimais grįstos studijos. Šiuo metu aktyviai mokslinį darbą dirbantys Kolegijos dėstytojai siekia perteikti naujausius mokslo ir technologijų pasiekimus studentams paskaitų, seminarų, konsultacijų metu, vadovaujant studentų baigiamiesiems darbus ar rengiantis studentų konferencijoms. Planuojama, kad TVV studijų programoje dirbsiantys dėstytojai perims gerąją Kolegijos praktiką ir įsilies į mokslo grupės veiklas. Tačiau, kaip jau ir buvo paminėta, ketinamos vykdyti

studijų programos dalykų turinio atžvilgiu, tvarumo dedamosios stiprinimas su naujausiais mokslo bei technologijų pasiekimais turėtų būti vykdomas pasitelkiant didesnę mokslinį ar pedagoginį įdirbį turinčių akademinį darbuotojų arba bendradarbiaujant su tvarumo iššūkius sprendžiančiais socialiniais partneriais, organizuojant konsultacijas, bendrus seminarus, užsiėmimus įmonėse.

Kolegijoje mokslo ir studijų ryšio koncepcijos veiksmingai derinamos visose vykdomų studijų kryptyse (Socialinių mokslų bei Verslo ir viešosios vadybos). Apraše minimos tokios taikomosios mokslinės veiklos formos kaip: užsakomieji taikomieji tyrimai, darbo rinkos poreikių tyrimai, Kolegijos studijų procesų tobulinimo tyrimai ir kt. Numatoma, jog šios veiklos taip pat bus derinamos atsižvelgiant ir į studento asmenybės psichologinius ypatumus.

Studentų patirtis, įgaunama per studijų veiklą, kuria palankią, įtraukiančią mokymosi aplinką, kuri suteikia studentams galimybę tobulėti ir bręsti kaip savarankiškai besimokantiems asmenims ir pasiekti akademinį rezultatų. Sveikintina, kad studentai skatinami dalyvauti taikomojoje mokslinėje veikloje, tyrimų rezultatus pristatant nacionalinėse ir (ar) tarptautinėse konferencijose bei publikuojant mokslo žurnaluose ar konferencijų leidiniuose.

Apibendrinant galima teigti, jog Kolegijos glaudus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais sudarytų geras sąlygas ketinamos vykdyti studijų Programos studijų procese integruoti praktinius verslo projektus, įtraukti studentus į jų analizę ar rengimą.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Vykdoma dabartinė veikla yra sistemiška ir įgavusi savo veiklos kryptis Socialinių mokslų bei Verslo ir viešosios vadybos studijų kryptyse;
2. Planuojamų veiklų kryptys susijusios su TVV studijų programa atitinka visuotinai pripažintas perspektyvias aktualių tyrimų tematikas.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. „Tvarumo“ koncepcijos įgyvendinimas planuojamuose ketinamos vykdyti studijų programos rėmuose turėtų būti labiau išryškintas, kadangi apraše bei jo prieduose pateikiamoje informacijoje minimi vykdomi mokslo tyrimai ir publikacijos Vadybos kryptyje organizacijų ir bendruomenių vadybos aspektais savo apimtimi ir sklaida turėtų būti gilinami kokybiškam ketinamos vykdyti Programos įgyvendinimui;
2. Aprašo vertinimo metu taikomieji tyrimai „tvarumo“ dedamosios teminėse srityse pagrindė yra tik planavimo stadijoje. Peržiūrėjus pateikiamus dėstytojų gyvenimo aprašymus ir juose pateikiamą mokslinę veiklą, galima pastebėti tik kelias įrašų pozicijas susijusias su „tvarumu versle“ ar „tvarių verslų“ minimais projektų, straipsnių, pranešimų pavadinimuose.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Atsižvelgiant į parengtas pirmines rekomendacijas Kolegija papildomai pateikė savo planuojamus veiksmus, kurie būtų nukreipti stiprinti „tvarumo“ dedamosios integraciją, išryškinimą, papildymą. Šie veiksmai turėtų būti nukreipti koreguojant studijų dalykų aprašų

turinių, mokymosi metodus, plėtojant taikomųjų mokslinių tyrimų veiklas ir auginant Kolegijos potencialą šiose srityse. Kolegija taip pat planuoja pakviesti prisijungti prie ketinamos vykdyti studijų programos dėstytojų komandos tiek akademinis, tiek socialinius partnerius. Taip pat planuojama organizuoti tyrimų kompetencijų ugdymo kvalifikacijos kėlimo mokymus, orientuojant juos ir į tvarumo, darnaus vystymosi tematikas. Apibendrinant galima teigti, jog Kolegijos planuojami veiksmai yra sukuriantys prielaidas auginti „tvarumo“ dedamosios potencialą.

2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

- *Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas.*

Kolegija studentų priėmimą vykdo per Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacijos bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO) sistemą ir tiesioginio priėmimo metu (į valstybės nefinansuojamas studijų vietas). Priėmimo į studijas tvarka įtvirtinama Studentų priėmimo į Kolegiją taisyklėse ir skelbiama Kolegijos tinklapyje, leidinyje „Kur stoti“, studijų renginiuose. Į Verslo ir viešosios vadybos mokslų grupės Vadybos krypties TVV studijų programą konkurso tvarka bus priimami asmenys, turintys vidurinę išsilavinimą ir tenkinantys numatytas priėmimo konkursines sąlygas. Programos apraše nurodyti priėmimo į programą reikalavimai, papildomų balų skyrimo tvarka, šios informacijos viešinimo būdai.

Susitikimo su Kolegijos bendruomene metu, patikslinta, kad stojantiems numatytas motyvacijos studijuoti vertinimas (motyvacinis pokalbis), už kurį stojantysis galės gauti papildomų balų prie bazinio konkurso balo.

Ekspertų grupės nuomone, studentų atrankos ir priėmimo reikalavimai pagrįsti, priėmimo procesas aiškus. Pabrėžtina, kad Kolegija vykdo motyvacinį pokalbį stojantiejiems, kurio metu studentas turi galimybę pažinti būsimą studijų vietą.

- *Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas.*

Kolegijoje dalinių studijų, ankstesnio ir savaiminio mokymosi rezultatai įvertinami ir pripažįstami vadovaujantis nurodytais dokumentais:

- Dalinių studijų rezultatų įskaitymo VŠĮ Kolpingo kolegijoje tvarkos aprašu (2020);
- Neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo tvarkos aprašu (2021).

Akademinę užsienio kvalifikacijų pripažinimą, priklausomai nuo įgyto išsilavinimo lygmens ir siekiamo tikslo Lietuvoje vykdo kelios institucijos. Kolegija tokios teisės neturi, todėl šią procedūrą atlieka Studijų kokybės vertinimo centras (SKVC).

Kolegijos Strateginio veiklos plano 2021-2023 m. viena iš prioritetinių kryptių yra susijusi su tarptautiškumo plėtra, siekiant didinti Kolegijos žinomumą tarptautinėje erdvėje.

Kolegija jau turi ketinamos vykdyti vadybos studijų krypties TVV studijų programos turinį atliepančių užsienio partnerių studentų mobilumui organizuoti, tad ir toliau bus vykdoma aktyvi komunikavimo procedūra su turimais partneriais. Kolegija yra sudariusi susitarimus dėl studentų mobilumo su *College of Business and Hotel Management in Brno* (Čekija), *University of Agribusiness and Rural Development* (Bulgarija), *American College* (Kipras) *Victoria University of Applied Sciences* (Vokietija) *ISMA* (Latvija), *Rezekne Academy of Technologies* (Latvija), *University of Lodz* (Lenkija), *Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska* (Lenkija), *Faculty of Commercial and Business Sciences* (Slovėnija).

Ekspertų nuomone, kvalifikacijų, dalinių studijų, ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi rezultatų pripažinimo tvarkos Kolegijoje yra pakankamos ir galės būti - naudojamos vykdam TVV programą, tačiau turėtų būti numatytos skelbti viešai Kolegijos interneto svetainėje.

- *Studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas.*

Kolegija turi aiškią ugdymo filosofiją, sukurtas paramos sistemas. Visa reikalinga informacija skelbiama Kolegijos tinklapyje skiltyje „*Studentams*“. Aktualią informaciją visi Kolegijoje studijuojantys studentai gauna savo grupių el. paštais, Kolegijos bendruomenės „*Facebook*“ grupėje. Informacija taip pat pateikta Kolegijos informacinėje sistemoje.

Kolegijoje yra sudarytos sąlygos studijuoti studentams turintiems ribotą darbingumo lygį. Siekiant išsiaiškinti, kiek veiksminga yra studentams teikiama įvairi parama (akademinė, socialinė ir finansinė), Kolegijoje reguliariai vykdomos studentų apklausos (Pirmo kurso studentų adaptacijos tyrimas, Dėstomo dalyko kokybės įvertinimas: studento požiūris ir kt.), kurių rezultatai yra analizuojami, vertinami, o identifikavus problemą imamasi veiksmų, kad problema būtų pašalinta ir studentai būtų informuoti.

Nors apraše visur minima studentų atstovybė, pagal Registrų centro pateiktus duomenis, tokia asociacija buvo išregistruota 2022 m.

Ekspertai siūlo Kolegijos administracijai padėti studentams įsteigti naują studentų atstovybę, jog studentai galėtų gauti paramą ne tik iš administracijos, bet ir studentų. Ekspertų nuomone, studentams teikiama ir planuojama teikti akademinė, finansinė, socialinė ir asmeninė parama yra pakankama.

- *Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas.*

Studentai su studijomis supažindinami pirmojo susitikimo metu: informaciją teikia administracija, dėstytojai, darbuotojai. Pagal pateiktą aprašą studijų programos kuratoriaus pareigybė yra nenumatyta.

Programos apraše ir vizito metu nebuvo išryškinta individualių konsultacijų svarba bei nenumatytos konsultacijų valandos.

Pateikta informacija ir bendrai Kolegijoje veikianti praktika sudaro prielaidas studentas gauti pakankamai informacijos apie studijas ir kad studentai bus pakankamai konsultuojami akademiniais bei kitais klausimais.

Ekspertų grupės nuomone, studentai gali jaustis nesaugiai, pvz. kreipdamiesi psichologinės pagalbos į jiems dėstančius dėstytojus.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Studentų priėmimo ir paramos sistema išvystyta pagal egzistuojančius poreikius;
2. Kolegijoje siekiama atsižvelgti į individualius negalią turinčių studentų poreikius, juos išklausti, suprasti, sudaryti sąlygas patiems betarpiškai dalyvauti ir (ar) prisidėti prie jiems skirtų palankių mokymosi studijų ir gyvenimo sąlygų kūrimo Kolegijoje ir už jos ribų;
3. Didelė reikšmė teikiama tarptautiškumo plėtrai mokymo, taikomųjų mokslinių tyrimų ir administravimo srityse.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Turėtų būti pateiktas studijų Programos viešinimo planas;
2. Nesisteminas dėmesys į studentų individualių konsultacijų poreikį;
3. Kolegijoje įsteigti studentų atstovybę.

2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

- *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas.*

Pagrindiniai dokumentai, reglamentuojantys studijų organizavimą yra viešai skelbiami Kolegijos tinklalapyje. Studijų procese Kolegijoje taikomi tiek tradiciniai mokymo(si) metodai, tiek ir netradicinės paskaitos - paskaitos už Kolegijos ribų, lankantis įmonėse, įvairiose organizacijose. Įvairiuose studijų moduluose kviečiami išoriniai lektoriai praktikai pasidalinti praktine patirtimi. Konkretūs mokymo ir studentų savarankiško darbo būdai bei jų apimtys yra nurodomi studijų programos apraše ir studijų dalykų aprašuose.

Pagal aprašą vertinant tiek nuolatinį (6 semestrų) ir ištemptinį (8 semestrų) studijų planus, galima pastebėti, kad abiejų studijų formų atveju, kontaktinio darbo valandos sudaro beveik 47 proc., o savarankiško – 53 proc. visų darbo valandų. Kontaktinio darbo laiko paskirstyme didžiausias darbo valandų kiekis tenka praktiniams užsiėmimams (beveik 77 proc.), tuo tarpu teoriniams užsiėmimams ir konsultacijoms atitinkamai 12 ir 11 proc. Kaip pagrindiniai mokymosi metodai planuojami taikyti ketinamoje vykdyti studijų programoje yra įvardinami šiuolaikiniai metodai tokie kaip įtraukiančios paskaitos, seminarai, diskusijos, darbas grupėse, projektiniai, laboratoriniai darbai ir kt. Studentų pasiekimų vertinimui numatomi taikyti įvairūs vertinimo metodai grindžiami kaupiamuoju vertinimu, kurio sudedamosios dalys yra nustatytos kiekvieno studijų dalyko programoje.

Kolegija naudoja virtualią mokymosi aplinką *Moodle*, kurioje talpinamos praktinės, savarankiško darbo, kontrolinio darbo užduotys, testai, mokymosi medžiaga, kursinių darbų (projektų) užduotys ir metodiniai nurodymai.

Studentų pasiekimų vertinimo sistema yra aiški, vieša ir tinkama studijų rezultatams įvertinti. Gauti įvertinimai viešai neskelbiami, kiekvienas studentas gali matyti savo įvertinimus ir kitą dėstytojo pateiktą informaciją (tarpinių atsiskaitymų terminus, vertinimo metodus ir kt.) asmeniškai prisijungęs prie Kolegijos informacinės sistemos.

Studentų savarankiško darbo organizavimo modelį ir vertinimo metodiką rengia dėstomo dalyko dėstytojas, atsižvelgdamas į studijų dalyko apraše numatytą valandų skaičių.

Studentams teikiamas savalaikis grįžtamasis ryšys, kuris padeda geriau įsisavinti žinias, įsivertinti savo pasiekimų lygį, planuoti tolimesnių studijų pažangą.

- *Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas.*

Kolegijoje sudarytos sąlygos studijuoti studentams, turintiems ribotą judėjimo ar darbingumo lygį, motorikos sutrikimus, regėjimo negalią. Tokiems studentams yra pritaikyta tiek fizinė infrastruktūra, tiek informacinė aplinka. Kolegijos pastate yra įrengtas stacionarus keltuvas, sudarytos tinkamos priegios prie kavinės, bibliotekos. Auditorijose įdiegta speciali techninė įranga. Negalią turintys studentai gauna valstybės skiriamas stipendijas arba Kolegijos steigėjo stipendiją. Kolegijoje veikia Studentų paslaugų centras. Kolegijoje parengtos Krizių valdymo gairės, teikiamos nemokamos psichologo konsultacijos, finansinė parama ir su ja susijusios konsultacijos.

- *Akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas.*

Akademinį sąžiningumą Kolegijoje reglamentuoja Akademinės etikos kodeksas, kurio laikytis yra vienas iš darbuotojų bei studentų įsipareigojimų, nurodytų darbo ar studijų sutartyse. Kolegijoje studijuojantys studentai reguliariai supažindinami su akademinės etikos taisyklėmis ir reikalavimais. Apraše minima, jog dokumento rengimo laikotarpiu Kolegijoje nebuvo fiksuotų akademinų ginčų dėl nesąžiningumo, diskriminacijos ar akademinės etikos pažeidimų, tačiau galimi procesai tokiems įvykiams įvykus yra apibrėžti.

Ekspertų grupė atkreipia dėmesį, kad Programos apraše minimuose dokumentuose deramai akcentuojami akademinio sąžiningumo klausimai, rekomenduojama plačiau aprašyti tolerancijos bei nediskriminavimo politiką.

- *Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas.*

Kolegija užtikrina, kad studentai galėtų ginčyti (apeluoti) gautą vertinimą ir gauti argumentuotus atsakymus dėl apeliacijos svarstymo. Akademinio sąžiningumo politiką Kolegijoje reglamentuoja ir VšĮ Kolpingo kolegijos studentų apeliacijų dėl žinių vertinimo

pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašas. Baigiamųjų darbų vertinimui apeliacijos gali būti teikiamos tik dėl darbų vertinimo organizavimo procedūrų pažeidimų.

Pagrindiniai srities išskirtinumai:

1. Kolegijoje užtikrinamas veiklos procesų lankstumas ir lankstus prisitaikymas prie reikalingų pokyčių;
2. Sudarytos tinkamos sąlygos studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

Nėra.

2.5. DĖSTYTOJAI

- *Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas.*

Ketinamos vykdyti programos dėstytojų sudėtis atitinka koleginių studijų programoms keliamus reikalavimus. Vadovaujantis pateiktu aprašu galima teigti, jog studijų Programoje dirbs tiek savo tyrimų srityse pripažinti mokslininkai, tiek tik akademinę karjerą pradėdantys dėstytojai. Iš 14 dėstytojų, planuojama jog bus 1 (vienas) profesorius, 7 (septyni) docentai, 6 (šeši) lektoriai. 56 proc. studijų programos dėstytojų turi daktaro laipsnį, jų moksliniai interesai ir veikla atitinka dėstomų dalykų problematiką. Numatomų dėstytojų profesinės veiklos patirtis, susijusi su dėstomais dalykais, yra vidutiniškai 17 (septyniolika) metų. Visi dėstytojai geba anglų kalbą naudoti ne žemesniu kaip C1 lygiu pagal Bendruosius Europos kalbų matmenis. Visų minėtų kategorijų akademinio personalo dalyvavimas studijų programos įgyvendinime turėtų užtikrinti betarpišką studentų bendradarbiavimą su programos socialiniais partneriais ir galimais darbdaviais.

Dėstytojų gyvenimo aprašymuose pateiktoje mokslinėje veikloje „tvarumo“ dedamoji yra atsiskleidžianti labai fragmentiškai. Tam tikrais atvejais nurodyta mokslinės veiklos kryptis, praktinė patirtis, seminarai, kuriuose dėstytojai dalyvavo, projektų vykdymo patirtis, parengta metodinė medžiaga, publikuotų straipsnių pavadinimai tik iš dalies siejasi arba visai nesisieja su numatomos dėstyti Programos „tvarumo“ aspektu. Tačiau dėstytojų profesinei veiklai vykdyti neplanuojama pasitelkti autoritetingus, svarų mokslinį įdirbį turinčius kviestinius dėstytojus (iš Lietuvos bei užsienio).

Ekspertai konstatuoja, jog planuojamos Programos vykdymui numatomas pasitelkti personalas tenkintų teisės aktų reikalavimus, tačiau jų įdirbis, pateikiamas apraše ir jo prieduose, tvarumo tematikoje yra nepakankamas: pasigendama aiškesnių tiesioginių sąsajų su numatomo dėstyti studijų dalykų rezultatais. Programos rengėjai neišnaudoja galimybių pasitelkti socialinius partnerius į ketinamos vykdyti studijų programos dėstytojų veiklas.

- *Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas.*

Sąlygos dėstytojų kompetencijoms tobulinti yra identiškos kaip ir šiuo metu vykdomų programų Kolegijoje atvejui. Nenumatomos sąlygos dėstytojų specialiosioms su „tvarumu“ susijusioms kompetencijoms tobulinti, nors vertinimo vizito metu ekspertai buvo informuoti, kad numatomiems Programos dėstytojams bus sudaromos galimybės sistemingai tobulinti dalykines ir didaktines kompetencijas.

Ekspertai atkreipia dėmesį, kad Programos apraše turėtų būti aiškiau įvardintos dėstytojų tobulinimosi mokslo tiriamojoje ar profesinėje veikloje finansavimo priemonės ir galimybės.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Dėstytojų komandos struktūra atitinka formaliuosius reikalavimus;
2. Programoje numatyti dėstytojai yra kvalifikuoti, motyvuoti, autoritetingi savo srities ekspertai ir profesionalai, galintys derinti mokslines ir taikomojo pobūdžio žinias ir pakelti studentų akademinės praktikos, analitinio mąstymo, kompetencijų ugdymo veiklas į kokybiškai aukštesnį lygmenį.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Nepakankamas „tvarumo versle“ arba „tvaraus verslo“ dedamosios išryškinimas dėstytojų mokslinės veiklos kryptių apibūdinime;
2. Kolegijoje, kol kas tik planuojamose veiklose numatoma stiprinti tarptautiškumo bei ekspertiškumo dėmenis, į dėstymą planuojama įtraukti didelį autoritetą visuomenėje ir mokslinėje bendruomenėje turinčius kviestinius dėstytojus (iš Lietuvos bei užsienio);
3. Socialiniai partneriai turi būti planuojami įtraukti į dėstymo procesą;
4. Sąlygos būtinosioms, su programos turinio įgyvendinimu susijusioms dėstytojų kompetencijoms tobulinti yra planuojamos tik ateityje, kas sukuria rizikas pradedant programos įgyvendinimą artimiausiu metu;
5. Nepagrindžiamas numatomų programos dėstytojų kvalifikacijos tinkamumas numatomiems studijų rezultatams pasiekti;
6. Nenurodoma numatomų programos studijų krypties dalykų dėstytojų, dirbsiančių ne mažiau, kaip pusė etato aukštojoje mokykloje dalis nuo visų numatomų programos krypties dalykų dėstytojų.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas (pildoma tuo atveju, jeigu ekspertai teikė siūlymą programą taisyti per 10 d.)

Atsižvelgiant į parengtas pirmines rekomendacijas Kolegija pateikė savo planuojamus veiksmus, skirtus stiprinti akademinės komandos narių ir socialinių partnerių įtrauktį į ketinamos vykdyti studijų programos veiklas. Didžioji dalis numatytų veiksmų yra perspektyviniai ir reikalaus laiko jų įgyvendinimui. Mokslinio potencialo, tarptautiškumo stiprinimas, dėstytojų kvalifikacijos tobulinimas, tikslinėje ketinamos vykdyti studijų programos, srityje yra sveikintinas suplanuotomis veiklomis. Kartu su teikiamais pataisymais buvo gauta ir vienos papildomo potencialaus tyrėjų grupės narės gyvenimo aprašymas. Pateiktame gyvenimo aprašyme pastebimas didelis kandidatės mokslinių interesų sąryšis su aplinkosauga, aplinkotyra, ekologija, tvarumu. Tačiau pateiktoje dėstytojų komandoje (jų

gyvenimo aprašymuose) ekspertai pasigedo „tvaraus verslo valdymo“, „tvarumo versle“ kompetencijų, kurias Kolegija turėtų vystyti ketinamos vykdyti studijų programos kokybės užtikrinimui.

2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

- *Programos fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas.*

Programoje numatomos naudoti patalpos randasi dviejuose Kolegijos korpusuose, pastatai yra vienas šalia kito. Pastatuose studijų programai numatomos patalpos iš viso turi iki 180 darbo vietų, į tai įeina ir 2 (dvi) kompiuterinės klasės, kurios abi gali talpinti 50 studentų. Studijoms ir praktikai Kolegijoje vykdyti yra skirtos patalpos atitinka visus darbo saugos, priešgaisrinės, higienos ir sveikatos saugos reikalavimus. Kolegija kasmet skiria lėšų Kolegijos pastatų ir patalpų atnaujinimui, technologinių išteklių atnaujinimui. Kolegija didelį dėmesį skiria studentams turintiems specialiųjų poreikių ir siekia užtikrinti tinkamas sąlygas jų studijoms. Paskaitas taip pat galima stebėti tiesioginėje transliacijoje arba pamatyti paskaitų įrašus. Asmenys su negalia turi prieigą prie visų auditorijų, kavinės bei bibliotekos. Automobilius gali palikti Kolegijos vidiniame kiemelyje. Turintiems regos negalią padeda pritaikyti specialūs žymėjimai skirtingiems paviršiams.

Studentai atliekantys praktikas, tai gali daryti savarankiškai susiradę įmonę, kurioje nori atlikti praktiką pagal savo gyvenamąją vietą, įmonės veiklos profilį, darbo patirtį. Studentams praktikos neradusiems savarankiškai, Kolegija kreipiasi į savo socialinius partnerius ir padeda studentui rasti jam norimą praktikos vietą. Kolegija priklausydama Kolpingo bendruomenei, vienijančiai 60 šalių ir daugiau nei 500 000 narių, savo studentams turi galimybę surasti praktikos vietą beveik visose šalyse kur veikia draugijos. Taip pat, Kolegija studentus aktyviai kviečia dalyvauti ir ERASMUS+ programoje, o sudariusi 23 bendradarbiavimo sutartis yra net su 11 šalių.

Kolegijos bibliotekoje studentai gali dirbti tiek savarankiškai, tiek grupėse – tam yra suteiktos tiek prieigos prie elektros jungiklių, tiek bevielis internetinis ryšys. Bibliotekos informacijos išteklių fondas kaupiamas pagal Kolegijos studentų kryptis, atsižvelgiant į bendruomenės poreikius, studijų programas ir jis taip pat kiekvienais metais pildomas naujais leidiniais (spausdintiniais ir elektroniniais). Bibliotekoje užtikrinama prieiga prie paklausių, labiausiai cituojamų eMoDB leidinių. Kolegija prenumeruoja populiariausias akademinei bendruomenei duomenų bazines: EBSCO Publishing, Taylor&Francis ir Emerald Management eJournals Collection. Visose bazėse šiuo metu yra 14027 vnt. elektroninių žurnalų ir 3465 prenumeruojamų el. knygų. Taip pat yra ir kitų el. išteklių (aprašų, standartų ir kt.) kurių kiekis siekia 41737. Nuo 2020m. Kolegija turi prieigą prie Lietuvos disertacijos ir baigiamųjų darbų (eLABa ETD) duomenų bazės.

- *Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas.*

Kolegijoje detalus finansinių išteklių planavimo, paskirstymo ir atnaujinimo procesas aprašytas Kolegijos Kokybės vadove. Vizito metu gauta informacija leidžia teigti, jog Kolegijoje vyksta nuolatinis reikalingų planavimas ir poreikių atsinaujinti įvertinimas, atsižvelgiant į savo turimus finansinius išteklius ir būtinus poreikius.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Kolegijos infrastruktūra ir kiti materialiniai ištekliai yra pakankami studijų programai įgyvendinti.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Elektroninio darbų pateikimo ir plagiato patikros sistemų diegimas turėtų būti labiau išplėtotas.

2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

- *Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas.*

Kolegija yra įveiklinusi ir periodiškai tobulina vidinės kokybės užtikrinimo sistemą, kuri yra apibrėžta Kolegijos Kokybės vadove. Vidinės kokybės užtikrinimo sistemos paskirtis – užtikrinti, kad Kolegijoje, o tuo pačiu ketinamos vykdyti *vadybos studijų kryptyje* vykdomų procesų ir jų sąveikų visuma būtų planuojama, vykdoma, įvertinama ir tobulinama remiantis nustatytais ir aprašytais reikalavimais, kurie grindžiami Europos aukštojo mokslo erdvės studijų kokybės užtikrinimo nuostatais bei kitais Kolegijos veiklos kokybei svarbiais dokumentais.

Visgi, galėtų būti išryškinta, kad Programos valdymui ir kokybei užtikrinti bus pasitelktas Studijų programos Komitetas ar analogiškas darinys, kuris siektų užtikrinti studijų programos tikslų, turinio, metodų ir studentų pasiekimų vertinimo vientisumą ir atitiktį studijas reglamentuojantiems teisės aktams, bei palaikyti kitus tinkamus studijų programos vykdymo kokybės rodiklius. Nesant šiam dariniui yra neaišku, kas atsako už atskirų dalykų kokybę.

Vienas iš svarbesnių kokybės užtikrinimo elementų Kolegijos mastu galėtų būti studentų atsiliepimai, surenkami įvairiais kanalais. Specializuotas Tyrimų ir kokybės skyrius atsakingas tik už į studentus orientuotą mokymąsi, mokymą ir vertinimą, informacijos valdymą bei nuolatinę studijų programos stebėseną.

Vizito metu nustatyta, kad jokia nauja kokybės užtikrinimo sistema nebus kuriama specialiai šiai Programai, nes veikia dabar egzistuojantys procesai. Taip pat, išryškėjo sumažėjęs internetinių anketų pildymo aktyvumas (prie jų buvo pereita pandemijos laikotarpiu) todėl ateityje bus grįžtama prie popierinių anketų.

Ekspertų nuomone Kolegijoje veikiantis kokybės užtikrinimo modelis yra pakankamas Programai, tačiau reikėtų pabrėžti, kad Studijų programos Komiteto būtinybė didelė. Tai leistų apsvarstyti galimus konkretesnius veiklos vertinimo rodiklius, kurie padėtų stebėti naujos studijų programos eigą nuo pat pradžių.

Ekspertai atkreipia dėmesį, kad Programos apraše aiškiai ir išsamiai pristatomi kokybės užtikrinimo sistemos dalyviai, jų vaidmenys ir atsakomybės lygiai, aptarta grįžtamojo ryšio organizavimo tvarka ir apklausų periodiškumas, tačiau pasigendama detalesnės informacijos, susietos su vertinimo priemonėmis.

- *Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas.*

Kolegijoje studijų kokybės užtikrinimas pagrįstas Kolegijos bendruomenės atsakomybe už studijų kokybę ir jos gerinimą. Sprendimų priėmimui ir studijų kokybės užtikrinimui reikalinga informacija yra gaunama analizuojant periodinių Kolegijos apklausų rezultatus. Kolegijoje puoselėjamos tradicijos kviešti studijų krypties partnerius į „Socialinių partnerių pusryčius“ ir kitus renginius.

Visa kiekybinė ir kokybinė informacija, susijusi su studijų kokybės užtikrinimu ir gerinimu, analizuojama ir įvertinama siekiant užtikrinti nuolatinį įsivertinimą ir tobulinimą.

Kolegijoje analizuojamas viešinimo kanalų veiksmingumas.

Socialiniai partneriai kasmet yra kviečiami į baigiamųjų praktikų gynimą, konferencijas bei yra įtraukiami į baigiamųjų darbų vertinimo komisiją bei į dalykų atestavimo komisiją. Socialinių partnerių nuomonė apie studentus yra veiksmingas studijų kokybės patikrinimo įrankis, nes galima įvertinti, ar studentams užtenka įgyjamų kompetencijų darbo rinkoje, kokias kompetencijas reikėtų tobulinti.

Atitinkamos studijų krypties socialinių dalininkų bendradarbiavimas pasireiškia šiose pagrindinėse studijų proceso srityse (vertinant iš visuomenės pozicijų):

- lygių galimybių užtikrinimas – sąlygų, visoms visuomenės grupėms pasiekti aukštąjį mokslą, sudarymas;
- kokybės užtikrinimas – studijų ir tyrimų kokybės reikalavimų laikymasis;
- studijų aktualumas – lygmuo, kuriuo absolventų įgytos profesinės žinios ir gebėjimai atliepia visuomenės ir darbo rinkos poreikius;
- Kolegijos poveikis regiono ir visos šalies raidai;
- krikščioniškomis vertybėmis grįstos akademinės aplinkos puoselėjimas – apimant pilietiškumo, krikščioniškų vertybių ugdymą;
- bendradarbiavimas MTEP – apima atliekamus Kauno regionui aktualius mokslinius taikomuosius tyrimus; vykdant užsakomuosius įmonių, organizacijų tyrimus, publikuojant ir viešinant tyrimų rezultatus; skatinant Kauno regionui ir visos šalies raidai aktualių temų įtraukimą į baigiamųjų darbų temas; rengiant bendrus mokslo populiarinimo, kultūros ir socialinius projektus arba akcijas; organizuojant kvalifikacijos tobulinimo seminarus, atliepiančią regiono ir Lietuvos darbdavių poreikį specialistams, specialistų kvalifikacijos tobulinimui;

- tvari raida – pajėgumas išlaikyti aukštus standartus, vystytis, tinkamai naudoti išteklius ir saugoti aplinką.

Paminėtina, kad Programos apraše nėra pateikta detalesnė informacija apie tai, kaip į tęstinį Programos tobulinimą ir kokybės užtikrinimą bus įtrauktos pagrindinės išorinių socialinių dalininkų grupės. Neaišku, kokie bus naudojami santykių su darbdaviais ir alumnais kūrimo ir palaikymo būdai ir formos, kokiais tikslais ir koku periodiškumu tai numatoma daryti.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Kolegija skiria dėmesio studijų kokybės tobulinimui ir veiklų gerinimui.
2. Ypatingai glaudus ir nuolatinis Kolegijos ryšys su socialiniais partneriais realizuojamas įvairiais formatais ir kanalais (organizuojant studentų praktikas, vykdant taikomuosius mokslinius tyrimus ir bendrus renginius) padeda pritaikyti studijų programą prie ateities darbo rinkos poreikių ir sudaro sąlygas ją nuolat atnaujinti ateityje.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Kaip jau minėta ir kitose vertinimo srityse reikėtų numatyti daugiau ir įvairesnių veiklos vertinimo rodiklių pagal kuriuos galima būtų stebėti ir matuoti planuojamos studijų programos įgyvendinimo eigą, jos tikslų ir uždavinių pasiekimą bei pagal poreikį imtis Programos tobulinimų. Geresni rodikliai sudarytų sąlygas ir atskaitos taškus sklandžiam kokybės užtikrinimo procedūrų įgyvendinimui;
2. Studentų grįžtamajam ryšiui Kolegijoje reikėtų skirti daugiau reikšmės. Reguliariai vykdant reprezentatyvias studentų apklausas, konsultuojantis su studentų paskirtu atstovu ir, esant poreikiui, rengiant susitikimus kylančių iššūkių aptarimui, leistų įgalinti studentus bei suteiktų papildomų instrumentų prižiūrėti studijų kokybę ir ją nuolat tobulinti.

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, į kurias aukštoji mokykla turi atsivėlgti per 10 d. d. nuo išvadų projekto gavimo dienos: (pildoma, jeigu, ekspertai teikia siūlymą programą pataisyti per 10 d. d.)

1. Studijų dalykų išskirtinumo ir jų turinio atskleidimas tvarumo dedamosios kontekste. **Kolegija papildomai pateikė planuojamus veiksmus, kuriuose minimas studijų dalykų aprašų turinio tobulinimas, papildant, išryškinant „tvarumo“ dedamąsias, inovatyvių mokymosi metodų taikymas. Šie planuojami veiksmai turėtų būti įgyvendinami artimiausiu metu.**
2. Kolegijos ir jos darbuotojų, dirbsiančių ketinamoje vykdyti studijų programoje, mokslinių tyrimų potencialo tvarumo dedamojoje išryškinimas, peržiūrint, papildant mokslinės veiklos apraše pateikiamą informaciją, papildant ir pateikiant ketinamos vykdyti programos intelektualio potencialo vystymo arba pritraukimo planą. **Kolegija papildomai pateikė planuojamus veiksmus susijusius su rekomendacijos įgyvendinimu, kurie yra būtini programos kokybės užtikrinimui.**

Kitos rekomendacijos:

1. Dėstytojų komandos kompetencijų tvarumo dimensijoje stiprinimas, pasirengiant programoje dirbsiančių Kolegijos darbuotojų su tvarumo koncepcija sietinų kompetencijų vystymo planą.
2. Pasitelkiant dėstytojų komandą, ypatingai pirmaisiais ketinamos vykdyti studijų programos įgyvendinimo metais, skirti didelį dėmesį „tvaraus verslo valdymo“, „tvarumo versle“ kompetencijoms, ieškant, kviečiant, įtraukiant kviestinius dėstytojus iš Lietuvos ir užsienio.
3. Platesnis socialinių partnerių pasitelkimas / pritraukimas į ketinamos vykdyti studijų programos pedagogines ar taikomųjų tyrimų veiklas, kas kurtų ilgalaikį ryšį išsigryninant išskirtinį, su tvarumu siejamą, programos absolventų profilį.
4. Įgyvendinti suplanuotus veiksmus bei atlikti įgyvendintų veiksmų kokybės įvertinimą, pagal pateiktus ketinamos vykdyti Vadybos studijų krypties Tvaraus verslo vadybos studijų programos pataisymus (2023-05-16, Nr. S-67).

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINMAS

Kolpingo kolegijos ketinama vykdyti studijų programa *Tvaraus verslo vadyba* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	3
2	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	3
3	Studentų priėmimas ir parama	3
4	Studijavimas, studijų pasiekimais ir absolventų užimtumas	4
5	Dėstytojai	2
6	Studijų materialieji ištekliai	4
7	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	22

1-Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)

2-Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

3-Gerai (sritis plėtojama sistemiškai, be esminių trūkumų)

4-Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)

5-Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupės vadovas:

Prof. dr. Rytis Krušinskas

